

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИУМИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за медиуми, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 22 април 2025 година.

Бр. 08-2359/1
22 април 2025 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИУМИ

Член 1

Во Законот за медиуми („Службен весник на Република Македонија“ број 184/13 и 13/14 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 63/24, 74/24 и 218/24), во член 2 во точката 1 по зборовите: „програми на радиото и телевизијата,“ се додаваат зборовите: „онлајн медиуми – интернет портали,“.

Точката 3 се менува и гласи:

„3. Издавач на медиум е правно или физичко лице кое врши профитна или непрофитна дејност на издавање на печатен медиум, емитување на радио и телевизиски програми (радиодифузери) или публикување информативни, образовни и забавни содржини преку онлајн медиуми – интернет портали.“.

Член 2

Членот 4 се менува и гласи:

„(1) Забрането е објавување, односно емитување на содржини во медиумите со кои се загрозува националната безбедност, се поттикнува насилно уривање на уставниот поредок на Република Северна Македонија, се повикува на воена агресија или оружен конфликт или содржини чиешто ширење претставува незаконска активност, вклучувајќи и јавно поттикнување на вршење терористички дела, дела поврзани со детската порнографија и дела поврзани со расизам и ксенофобија.

(2) Забрането е објавување, односно емитување на содржини во медиумите што поттикнуваат или шират дискриминација, нетрпеливост, насилство или омраза врз основа на

раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

(3) Посебните забрани од ставовите (1) и (2) на овој член треба да бидат во согласност со практиката на Европскиот суд за човекови права.“.

Член 3

Во член 5 по ставот (3) се додаваат два нови ставови (4) и (5), кои гласат:

„(4) Правно или физичко лице може во Република Северна Македонија да врши дејност на публикување информативни, образовни и забавни содржини во вид на текст, аудио или аудиовизуелен формат преку профитен и непрофитен онлајн медиум – интернет портал, доколку дејноста ја впише во Централниот регистар на Република Северна Македонија, има седиште и уредништво во Република Северна Македонија и на свое име има регистрирано македонски .mk или .mkd интернет домен.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, издавачите на медиуми евидентирани во Регистарот на радиодифузери како даватели на медиумски услуги за телевизиско емитување согласно со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, можат да вршат публикување на информативни, образовни и забавни содржини преку онлајн медиум – интернет портал без да ја впишат дејноста во Централниот регистар на Република Северна Македонија, доколку имаат седиште и уредништво во Република Северна Македонија и на свое име имаат регистрирано македонски .mk или .mkd интернет домен.“.

Ставот (4) станува став (6).

По ставот (5) кој станува став (7) се додава нов став (8), кој гласи:

„(8) Регистарот на издавачи на онлајн медиуми – интернет портали се води во електронска форма и содржи податоци за:

- фирмата и седиштето, односно назив и адреса на издавачот на онлајн медиум – интернет портал,

- име и презиме на одговорното лице на издавачот на онлајн медиум – интернет портал,

- името на онлајн медиумот – интернет порталот,

- интернет адреса на онлајн медиумот – интернет порталот и

- регистрантот на македонскиот .mk или .mkd интернет домен.

Во ставот (6) кој станува став (9) зборовите: „ставот (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (7)“.

По ставот (9) се додаваат пет нови става (10), (11), (12), (13) и (14), кои гласат:

„(10) Издавачот на онлајн медиумот - интернет портал, до надлежното регулаторно тело доставува пријава за упис во Регистарот на издавачи на онлајн медиуми - интернет портали.

(11) Надлежното регулаторно тело нема да го впише издавачот на онлајн медиумот-интернет порталот во Регистарот на издавачи на онлајн медиуми-интернет портали доколку нема вработено најмалку две лица со полно работно време, односно ќе го избрише издавачот на онлајн медиумот - интернет порталот од Регистарот на издавачи на онлајн медиуми – интернет портали доколку го нема потребниот број на вработени согласно со член 15 став (3) алинеја 4 од овој закон.

(12) По исклучок на ставот (11) од овој член, надлежното регулаторно тело ќе го впише издавачот на онлајн медиумот-интернет порталот во Регистарот на издавачи на онлајн медиуми - интернет портали доколку има вработено едно лице со полно работно време и ангажирано едно лице со договор на дело, како онлајн медиум-интернет портал со мал и/или

специјализиран опфат, односно ќе го избрише издавачот на онлајн медиумот - интернет порталот од Регистарот на издавачи на онлајн медиуми - интернет портали како онлајн медиум-интернет портал со мал и/или специјализиран опфат доколку го нема потребниот број на вработени, односно ангажирани лица согласно со член 15 став (3) алинеја 4 од овој закон.

(13) Надлежното регулаторно тело доставува барање за прибавување на потребните документи до Централниот регистар на Република Северна Македонија и до Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, кои се должни бесплатно да ги достават потребните документи во рок од пет дена од денот на поднесеното барање. По добивањето на сите потребни документи, надлежното регулаторно тело во рок од три дена од денот на комплетирањето на документацијата го впишува издавачот на онлајн медиум – интернет портал во Регистарот на издавачи на онлајн медиуми – интернет портали.

(14) Формата и содржината на пријавата од ставот (10) на овој член и начинот на водење на Регистарот од ставот (8) на овој член ги пропишува Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.“.

Член 4

Во член 6 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Издавач на онлајн медиум – интернет портал е должен да преземе соодветни мерки со помош на технички средства или со адекватна заштита за ограничување, како што се филтрирање на содржината, возрасна верификација или примена на други алатки за родителска контрола, за ограничување на пристапот на малолетни лица до онлајн медиуми – интернет портали кои содржат порнографска содржина или текстуална, вербална или визуелна содржина со која се глорификуваат физички, вербални или психолошки облици на са-дизам и насилство.“.

Член 5

Во член 14 во ставот (1) зборовите: „(на пример примерок од печатен медиум и телевизиска емисија)“ се заменуваат со зборовите: „(на пример примерок од печатен медиум, телевизиска емисија и во делот за импресум на онлајн медиумот – интернет порталот)“.

Член 6

Во член 15 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Издавачите на онлајн медиуми – интернет портали се должни до 31 март во тековната година на посебен образец пропишан од страна на надлежното регулаторно тело да му достават податоци за:

- сопственичката структура, односно податоци за називот и седиштето на правните лица или името и местото на престојување на физичките лица кои се сопственици на акции или удел кај издавачот на медиумот, со податоци за процентот на акциите или уделот кој го стекнале и датумот на стекнување,

- податоци за одговорниот уредник/уредници,

- податоци за остварените вкупни приходи и расходи на издавачите на онлајн медиуми – интернет портали во претходната година од обезбедувањето на дејноста и

- податоци за вкупниот број на вработени односно ангажирани лица.“.

Ставот (3) станува став (4).

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „ставот (1) на овој член се објавува“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1) и (3) на овој член се објавуваат“.

Ставовите (5), (6), (7) и (8), стануваат ставови (6), (7), (8) и (9).

Член 7

Во член 30 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) печатен медиум со порнографска содржина не обезбеди заштита на малолетни лица на начин утврден во членот 6 став (1) од овој закон;

2) онлајн медиум – интернет портал со порнографска содржина не обезбеди заштита на малолетни лица на начин утврден во членот 6 став (3) од овој закон;

3) не именува одговорен уредник согласно со членот 8 став (1) од овој закон;

4) не ги објави податоците согласно со членот 14 од овој закон;

5) не ги достави податоците во рок и на начин утврдени во членот 15 ставови (1) и (3) од овој закон или не ги објави истите согласно со членот 15 ставови (2) и (4) од овој закон и

6) не достави писмен извештај на начин и во рок согласно со членот 15 став (6) од овој закон.“.

Член 8

Подзаконски акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Регистарот на издавачи на онлајн медиуми – интернет портали ќе се воспостави во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.